

Baltijas Semkopis.

Matja:

Par gadu 2 r., par 1/2 gadu 1 r. 1 l., par 3 mēn. 60 l.; ar peesūstīšanu: a) par pastu: 2 r. 60 l., 1 r. 40 l., 90 l.; b) Jelgavā: par gadu 2 r. 30 l.

Sludinājumi

matja 5 lap. j. par rindinu.

3. gada-gājums.

Uzstāšanās:

Jelgavā: „Balt. Semkop.” redakcija, Katoļu eelā № 2 (Sēdā); Rihgā: Leelā Kaleju-eelā № 4, pee Kapteina un Lugaļa l. t. grahmatu-bodē un pee Verchenborff l. Raku-eelā № 13. Zitur: Pee mahjitateem, skolotājeem, pag. wezateem, strihweeem ic. un wišās grahmatu-bodēs.

№ 49.

Jelgavā, trešchdeenā, 7. dezembrī.

1877.

Dašchi „Balt. Semk.” abonenti, waj nu ne-isdewiga brihšča waj zitu kawektu deht, par saweem pehrnā un šchi gada eksemplareem wehl naw aismakfajuschi. Tahdu maju sumu deht — jo wiši ne-aismakfajumi kopā istaiša tikai kahdus 600 rubtus, kā ekspedizijas grahmatas israhda — negribedami wirsū bahstees, mehs wairaf ne kā gadu esam pazetigi gaidijuschi, bet nu zeram, ka min. zeen. abonenti pee apsteleschanahm uš 1878. g. sawu peenahkumu laipni ispidihš un ka mums nahkoschā gada galā tahds atgahdinajums nebuhs jarafša. Redakcija.

Kaufaimneeziba.

Darba dewejs un darba nehmejs masgruntneeka fainneezibā.

(Beigums.)

Bet ar to wehl nebuhtu wišās deribu gruhtibas pahrawetas, jo daudšreis strihds zetahs lones isboschanas deht, tapeh; tē ir gaušchi wajjadšigs, ka katrs darba dewejs par wišahm sawahm strahdneeku lonehm wed rehkinumu, zeešchi peh; rehkinumu wešchanas likumeem. Ari katram strahdneekam ir jadod ihpate grahmatina, kura peesihmets, zik lones tas pawijam dabū un zik tam katrā reišā nomakfats. Ja tad ari darba dewejs waj darba nehmejs nomirtu, tad tomehr nekahdas jukšchanas nezeltos. Wehl weenu labumu semkopis zaur tahdu rehkinumu wešchanu panahktu, tas ir, wišch šahktu ar aprehkinumu dšihwot. Ari šchi leeta ištatahs masa un newehrta, bet semkopim ta ir no leela šwara. Šchini leetā, zeenijams semkopi, ja Tu wehl neesi prowejis, prowe un Tu redješi, ka tas daščā weetā mazinu pildihš! —

Deribas tā apluhkojušchi, kā tahs wišpahrigi nemot noteek, greefikimees nu pee darba deweja un darba nehmeja tuwatās šadsihwes.

Kā gan darba dewejs, zilweku šaderejis, sawu rehkinumu taiša? Wišpahrigi nemot laikam tā: „Wišch nu ir mans strahdneeks, ir ar mani notaišijis uš tik un tik ilgu laiku, wira laiks peeder man, jo es wina laiku un špehtu esmu nopirzis. Tapeh; man nu jaluhko, ka wišch labi daudš padara, lai neweens brihdis nepo-eetu, kur tas preeščch manis kaut kā nedaritu. Ta ir mana leelakā behda, par zitu man naw dakas!” — Tadeht strahdneekam ari ja-eet waj nu šaule špihd waj leetus lihst waj ari putina un lai wišch ari ne par mahrfu nepasirahdatu. Bet waj tahda darba deweja rehkinums isnahks riktigi, tas ir, waj wišch zaur tahdu dšihšchanu un istureschanos eenems no strahdneeka wišwairaf? Es šchaubos, zeenijami semkopji, jo apštatifim, kā attal tahds dšihš strahdneeks rehkina. Wišch šaka: „Mans laiks peeder tā kā tā manam darba dewejam. Katrā laikā man ir jastrahda, lai nu ir kahds gais, kauns waj labs. Kad es mudigi strahdaschu, tatzchu wairaf lones jau nedabuschu un mans darba dewejs redsedams, to es ihsti waru, gribehs arweenu, lai es wismafak tikpat daudš padaru. Ašweenu zeešchi strahdajot man mešas špehtu šahktu peetrucht un es waretu drihš wahjšch palikt. Par nokawetu laiku mans darba dewejs jau wismafak diwlahrtigi atwišs, tadeht: „Kunga darbs, kunga behda!” . . . Tahds strahdneeks luhko sinams tik uš to, ka deena pagalam; kad natts peenahk, tad tas leelahs gulet, nahk rihts, tad tas zetahs augščā un tā tas eet deenu no deenas, gadu no gada.

Darba dewejs ar tahdu strahdneeku sinams nebuhs un newar buht meerā, wišch usees tam warbuht ar wahrdeem, to par lehnū laišku, glehwo un ne-ustizigu strahdaschanu bahrdams. Strahdneeks negribehs attal to kaunu neft, mellehs isrunas un strihdesees preti un nu ir pilnigs naidš starp darba deweju un darba nehmeju gataws. Kur pehdigi tahda naidoschanahs un špihtesšana ašwed, to, es domaju, mehs wiši deesgau jau esam dširdejušchi, redsejušchi un daschs labs pats peedšihwojis. Teescham behdiga leeta!

Bet prašfim, kadeht zetahs naidš starp darba deweju un strahdneeku? Wišpirms tadeht, ka strahdneeks ir laišks un ne-ustizigs. Bet kadeht strahdneeks ir laišks un ne-ustizigs? Wišwairaf gan tadeht, ka tam atšihšchanas un duhšchas truhkst, sawu šuhru likteni pahrlabot. Tahds strahdneeks nemas nezerē un nedomā, ka winam ari zitadi kā waretu eet, kā tam jau katrā deenā eet. Ja tahds strahdneeks dabū sawu gruhti pelnito loni, tad tas warbuht usmeklē frogā papu waj nošchmanz zitur kur un nu dšihwo preečā un lihgs-mibā, kamehr wišs pagalam un notes-brihdē winam naw „ne grašča pee dwehšeles.” Es domaju, zeenijami semkopji, ka šchē ir atbilde meklejama uš tahm daudšlahrtigahm pahrmeschanahm, ko if deenas dabujam dširdet, ka muhšu deenestneeki padodahs dšeršchanai un laiškumam. Man leelahs, ka pee tahdas taišnas pahrmeschanas wineem weenu ta waina naw uskraujama. Bet kas no šchihš behdigas buhšchanas druisku šwabadats tapis, tas dšenahs un strahda zeredams un ustizigi, kamehr wišch no tahdas buhšchanas pawijam ir wakā tizis.

Kā jau agral peemineju, darba dewejs tikai luhko, ka wina darbs ahtri un labi isdodahs, bet kā šchāi dšihwai darba mašchinei klahjahs, par to gaušchi maš kahds ko behdā, un ka zaur tahdu istureschanos naidš starp darba nehmejeem un darba dewejeem deesgan jaw zehlees un wehl tagad pastahw, no ta mehs buhšim katrs pahrlleezinajušchees, ja tikai muhšu dšihwi ar usmanigahm azihm apluhkojam.

Bet kā nu šchahs leelās nu behdigās wainas semkopju šadsihwē lai masina, jo pawijam isnihzinat tahs gan neweens newarehs kamehr pašauļe stahwehs?

Kā jau šazits, šchihš behdigās wainas šaknojahs eesčch tam, ka deenestneekem truhkst duhšchas un sawa ihstena labuma atšihšchanas. Skolā sinams tahdu wairs neweens nesuhthš, jo wišch jau ir pehdeja školā, tas ir, pašauļes školā; bet darba dewejs par to gan waretu gahdat ka wina strahdneeki jo wairaf šahktu prahtu zilāt uš gara un širds isglihtošchanu. Starp ziteem lihdsleekem tē ihpašchi ari tas japeemin, ka wini alasch jo wairaf šahktu awišes un grahmatas lašit, kuras mehs tagad zaur bibliotekahm par lehtu mašju waram dabuht un lašit. Tē warbuht darba dewejs ar wahrdeem usškubinadams un kahdu grafi pats šchāi leetā netaupidams daudš ko pee šcho behdigu wainu masinašchanas palihdsetu. Newar wis jau leegt, ka strahdneeks pee leelatas atšihšchanas nahzis gandrihš it šmalki šoprasu aprehkinat, ka tas uszihtigi un ustizigi strahdajot daudš wairaf nopelna, ne kā wišch darba dewejam mašā. Tā kā tā deenestneeku lone pee mums ir teescham augstu šazehlušehs un wiši darba deweji breh; par leelahm lonehm. Ari es to šaku un esmu pahrlleezinajees, ka tahda lones paleelinašchana ilgi newar pastahwet un ari nepastahwehs, bes ka tāmlihd; ari darba nehmeji sawus špehtus jo ruhpijaki un

fahrtigaki isleetotu. Nahks laiks, kur uszihiga un ustiziga strahdneeka lone buhs daudis leelata ne ka tagad, un ne-ustiziga un laiska strahdneeka lone attal masafa ne ka tas tagad dabu. Bet par scho leetu es choreis negribu runat.

Wehl darba dewejeem waijadsetu zeeschi us to luhfot, ka katrs darba nehmejs no saweem wezeem fainneekem isnemtu leezibas sihmi par sawu dsihwoscham, uszihibu un ustizibu. Schihs leezibas sihmes buhtu pee jaunās deribas darba dewejam jarahda. Es domaju, tas buhtu leels dsineklis preeksch katra laiska strahdneeka laboschanahs. Bet schi leeta ir tikai tad isdarama, kad wairaf pagasti weenprahitigi strahda.*)

Beidsot wehl weena leeta. Neeens zilweks newar istift bes preekem un luftehm, tadeht ari darba dewejeem buhtu jagahda, ka winau strahdneeki mahjas isdewiga brihdi dabutu papreezatees. Rahda wihse un kad tas isdarams, to darba dewejs pats wislabati katra laika warehs noswehrt. Tas nu reis ir dabas likums, ka tiklab garigi ka meefigi spehti, kas katram zilwekam ir, dascham leelata, dascham masafa mehrā, ir jakopj un us labu jawedina. Bet ja schi leeta ne kas nenoteek, tad wihse tas ta eet, ka eedsimusi daba to panejs, un ta tad no dascha gan nejaušchi isaug labs zilweks, bet daudis isaug, kam neween gaischa prahta, bet ari pawisam isglifototās un smalkatam juhtam pee-eijamas firds truhst.

Beidsot es sche peeleecku schahdus jautajumus, furus plafchaki pahrspreest gan buhtu wehrtis:

1. Waj ir waijadsigs, tagad pastahwoschu wispahrigu deribas wihsi semkopju starpā pahrlabot jeb ne?
2. Ja ir waijadsigs, tahdahm schihm pahrlaboschanahm waijadsetu buht?
3. Waj ir teesa, ka tagadeja darba deweju un darba nehmeju sadshwe ir smahdejama un wehlejam, ka ta tiktu pahrlabota?
4. Rahdahm schihm pahrlaboschanahm waijadsetu buht?
5. Ka schis pahrlaboschanas wislabati isdaramas?

R. Stalle.

Wispahriga data.

Plewua ir eenemta!

Plewua ir krituse! Scho preeka-wehsti jau sawa pag. num. paslubinajahm, ari ihfi peeminedami, ar kahdu gawilefchanu schi fen gaidita wehsts no wifas plafchās Kreewu walfts kluwa apshweizinata. Plewua ir kritusi! Scheem trijeem wahrdeem waijaga buht it sawa-

*) Un tadeht attal pa jaunam jafauz un jabrehz — pehz pagasta wezato fon, ferenzehm. Red.

Sadsihwe un sinatniba.

Garainu fuga „Westa's“ zihnischanahs ar Turku monitoru.

Sawa laika lasijahm kara-sinas (R. „Balt. Semt.“ № 29), ka Kreewu garainu-fugis „Westa“ ar apbrihnojumu duhschibu pret wisleelato Turku brunu-fugi „Musudieh“ zihnijees. Tagadin, kur mums espehjam, „Westa's“ lomandanta bildi saweem lastajem pafneegt, mehš schleetam wineem pa prahtam darit, kad ihseem wahrdeem min. ewehrojamo kaju tuwat apraftam.

Rugis „Westa“ eepreeksch pebereja tahdai andeles beedribai; waldiba to nopirka un isrihtoja preeksch kara-waijadsibahm. „Westa's“ seenas ir 1 zelu bees dselves blekis un schis fugis bija apbrunots ar 12 leelgabaleem, kas pa leelatai datai bija 9 mahzimu schahweji, (t. i. kuru lodes bija 9 mahz. smagas), bes tam ar 5 sehshas zelas plateem uguns-meejereem (sawadi leelgabali, kas pehz meeseru iskata taistii un jo smagas lodes nefs) un diweem ahtri schaujoscheem leelgabaleem. „Westa's“ duhschige aistahwetaji bija: lomandants kaptein-leitnants Nikolaus Michailowitsch Baranows (R. bildi lp. 396), wezalais ofizeers leitnants Wladimirs Platonowitsch Berelshins, leelgabalu ofizeeris, pehdeja jaunatais brahlis, Michaelis, wif trihs no Baltijas flotes. Matroschu us „Westa's“ bija 117, kas wif bija saw/waligi deenesda gahjušchi un starp wineem 54 jau preeksch tam us Melnas juhras braufschchi. Pats fugis „Westa“, tapat ari wifa wina isrihtoschana bija wifai neeziga preti Turku misu-monitorim, wina seenas preeksch Turku warenajem leelgabaleem papihrim lihdsigas. —

Swehtdeenas ristā, 10. julija, „Westa“ isbrauzā is Obejas osta un jau otra deend eeraudstja eenaidneeku. Abi fugi itebahs pilna spehta weens otram preti.

dam swaram, sawam ihpafscham wosihmejumam, ka wina ta fatot sibina ahtrumā par wifu zimiliseeretu pafauli isplatijahs un katra mute tos isfazija. Bet ka katrai leetai ir diwas pufes, diwejads spehks, ta ari schij westei. Wifa plafcha Kreewu walfts schi wehsts fazehla besgaligu, gandrihs buhtu jafaka pahrlaeku gawilefchanu un pee Kreewijas un wifseem kulturās draugeem un zilwezes un gaismas mihtotajeem un zeemitajeem to preezigu pahrlaekinafchanu, ka gaismai un zilwezes mihlestibai alafsch buhs uswaret un walbit par tumfibu un warmahzibu un tahs pamasitinahm isnihzinat. Pawisam otradi schihs wehsts spehks parahbijahs un wehl jo turpmat parahdisees pee tumfibas, warmahzibas un Turzijas draugeem. Sinams, ka teem wif apmeerinafchanas un aibildinafchanas wahrdi tagad kaska spruhst un tee schim brihscham wairaf nespehi, ka tikai par Turzijas nahlamibu skumigi galwu kratit. Un ka schi pate wehsts fatreeks Konstantinopolē! Bet no kam gan schij wehstij tahds brihtschkigs spehks? Us scho jautajumu mehš atbildi atradim, pafchu kara-lauku un kara-spehta isdalifchanu Siropas Turzija tuwaki apluhfodami.

Kreewu armija pehdeja laika strahdaja diwi lihās jeb rinkalishnijās pret Turkeem. Abahm lihujahm bija weens un taspats widuzis, proti Plewua. Turu ap Plewuu Kreewu spehks isteepahs jo masā lihujā un strahdaja us eefschu jeb pret widuzi, proti Plewuu aphegeredams. Otrā lihujā steepahs no Ruskafchukas pret Rasgradi, no schejeenes us Grabowo Balkana-kalnās un no Balkana-kalneem pret Sofiju. Schi lihujā strahda us ahreeni un winai stahw preti, seemetu rihtās un rihtās no Donawas lihds Balkana-kalneem Suleimana Pafcha armija, un deenwidās un wafarās no Balkana-kalneem lihds Sofijai u. t. Mehameda Ali armija. Turku kara-wadoni deesgan labi noprata, ka Plewnai krihtot wihšas winau zeribas us spehzigu atturefchanas isgaisihš; tamdeht ari tiklab Mehameda Ali Pafcha ka ari Suleimanis Pafcha ar wifseem spehkeem mehginaja Kreewu ahreenes lihujai zauri laustees, kas wineem gan ne kad ne-isdewahs. Buhtu wineem tas isdewees, tad Plewnas aplegeretaji buhtu nahlfuchi starp diwi ugunihm un Osmanis Pafcha warbuht buhtu isglahbees ar wifu sawu armiju. Ar kahdu uszihibu Turki pehz schi mehrka zentahs, to peerahda pag. num. sinas par winau usbrufschanahm generalim Swjetopolk-Mirskim pee Elenas. Refahdi upuri wineem nelifahs par leeleem pret scho algu, bet wihse bija par welti; winus atfita atpafat, lai gan Kreeweem jo gruhti nahzahs pret winau leelu pahrspehku zihnitees. Plewuu wina tatschu nespehja glahbt un tagadin Osmanis Pafcha, tas flawenais Turku wadonis, ar teem kreetnakeem Turku saldteem, ta fatot ar Turku armijas kodolu, ir Kreewu wangiba. Plewua bija ka kahds warens muhris Kreewu uswarefchanas zekā; eefam tas nebija gahsts, Kreewi newareja zitadi ka tikai lehnām un ar usmanibu foli par foli us preekschu eet. Nu tas pawisam buhs zitadi. No Plewnas krihschanas ari Turku kara-pulki, ka lehti protams, buhs lihdsā fatreekti; redsot, ka newar zeret uswaret, tee turpmatās kaujās ari

„Westa“ ischahwa pirmā, bet netrahpija, tamdeht ka fugi ar warenu ahtrumu weens otram tuwojahs un attahlumu tamdeht bija gruhti nowehrot. Pretineeki nebija wairs 500 afis weens no otra, kad monitors pirmo rei ischahwa. „Westa's“ aistahwetaji atbildeja ar flanu „urah“, un nu eesahlahs 5 stundas gara fhstā zihnischanahs starp uhdeni un debesi, kahda reti peeredseta; no abahm pufehm turejahs us dsihwibu un nahwi.

Turku artillerija schahwa par leeku weilli. Kad tomehr no 100 schahweeneem titai trihs „Westai“ jo leelu kahdi padarija, tad tas notita weenigi tamdeht ka „Westa“ wifai ismanigi un weilli braufdama monitorim alafsch weenu waj otu galu atgreefa, bet ne kad fahnus. Tas ween winau ari no samaitafchanas isglahba. Weena weeniga lode schua waj apafsch uhdena lihujās bes schaubifchanahs winau buhtu dsikumā nogremdejuse. Pee tam bija alafsch jabihstahs, ka Turks, kas par weenu mesglu ahtrati brauzā,*) nuhsu papihra fugi ar sawu neganto aunū**) nesabragā. Zil

*) Kugeneekem ir ihpafcha eetafje preeksch mehroschanas, zil ahtri fugis brauz, t. i. sawr scho eetafji wina war dabuht sinat, zil garu strehki fugis katra stunda waj minūtē nobrauz. Wifū scho eetafji pilnigi apraftii un isftadrot, waijadsetu ihpafcha raksta; tadeht schaitan titai peeshmesim, ka min. mehroscham ihdara ar pasiwru schwori, kas ap walgu rituli aptihra un kura it pehz sinama garuma mesgls fofeets. Rugim brauot eemet juhra watejo schwores galu, pee kura sawada leeta peestiprinata, kas uhdeni jo wairaf us weenu meetu noturahs un kauj schworei no ritula noteset, un usmana, zil mesglu noliktā laika no ritula notel. Tadeht par kahda fuga ahtrumu runajot fata: fugis nobrauz til un til mesglu weend minūtē.

**) „Auns“ ir sawads dselves apstiprinajums fuga preeksch jeb deguna galā, kas senlatfās pilnigi isftatjahs ka auna galwa ar wareneem rageem — no tam tas nosaukums „auns.“ Schinis laiks schahdi apstiprinajumi ir no daschada iskata, bet winus arweenu wehl tapat nosang. Ispafchi pee leeleem kara-fugeem winau retam truhst. Winau ir waijadsigi, lai eenaidneeka fugim ar joni wirfū strejot to waretu sadauft un sabragat.

wairs til duhshigi neturesees kà libds schim, famehr turpretim Kreewu kareiwu firdiba jaar tahdu swarigu uswarefchanu augtin augs. Kreeweem ari wairs naw wajjadfigns, ar wifu leelo armiju pa seenu pee Plewnas apafsch jila debejcha stahwet un no fala un nifna laika grubhtas mokas zeest. Ja warbuht jau tagad Sultans meera neluhggs, tad laikom schi flawenà armija drihsunà pahrees Balkana deenwidus puse uf Filipopoli un Adrianopoli un tur jau nahfoshà mehnefi jautu pawajari sagaiduichi ja labafas deenas bardihs ne kà pee Plewnas. — Klachtas fijas par Plewnas eenemfchanu, par Osman Pascha's pehdejo warona darbu kà ari par wina faldatu duhshigu isturefchanos ir lasamas schi num. kaza-fiuas. Scheitan gribejahm tikai rahdit, zil swariga Plewnas eenemfchana preefch wisa fara un zil labi preefch Kreewu armijas, ka Plewna tagad jau krita, eefam zeeta seema eestahjusehs.

M. S.

Dajhadas jinas.

No ahrijemehm.

Politikas pahrfkats.

Lafitaji jau pasihst tos trihs uguns-kurus, kurdhs libds schim Ciropas politikas stihgas tifa kaltas: Plewnu, Franziju, Romu. Plewna ir kritusi un ar to ari krituschas Turku zeribas uf sekniugu atturefchanos, ne masaf ari wina Anglijas draugu zeribas uf Angku libds-schinigàs politikas galà weschanu. Ja, kas ihstemi bija Anglijas politika deenwidus leeta? Ta dibinajahs uf to weenigo teikummu: Katrs zeffch, ko Kreewi ahryufs sawahm robeffchahm usnem, wed teefcham uf Angku Indiju, un lai Kreewi beidsot ari uf to ne-aiszelotu, tad Angteem katrs Kreewu solis ahryufs Kreewijas robeffchahm ir jakawè, janowehrfch. Schi ehrmotà teorija un ta logika, kas no tohs praktiskà politikas darbofchana isze-fahs, Angteem ir Ciropas imeektus eenemfchahs un labu grafi naudas isnejuichas. Pee Plewnas kriechanas wini nu peepeschi atmodufchees, atjimufchi to ehremleru, kura wina politika libds schim braukufi. Ku wini trauz Turkam wehstik, ka tas no Anglijas it ne tahda palihga newarot zeret un dod winam to nopeetnu padomu, lai sultans nu schigli ween no Kreewijas Keisara isuhdsotees meera. Ta tagad ir ta besgaligà kulfma, ko Angku awises un politikas wihri neapnikufchi kuf, jnams pee tam it nebuht nepeemirfdami „Anglijas tuwako labumu“, kas ar tahlo Indiju stahwet tuwà faharà. So ihstati un ih-faki mehhs gan Angku politiku newaram kopà fanemt, kà tanis wahr-ddà: „Grib un newar; naw wairs wezee Krimas laiki.“ **Au-ftrijas** waldiba turpretim pehz Plewnas kriechanas flaidri un gaischi isfazijuse: wina netizot, ka Turzijas wezas robeffchahs un libds-schinigà wara Ciropà usturamas un tadeht wina, pr. Au-

strijas waldiba, sawu spehtu un waru ne kad neisseetoschot uf tam, lai Turzijas robeffchahs un wara fkuhtu usturetas, kant jo meera stary Kreewiju un Turziju bes Austrijas wis newarot noslehgt. Uf meera nodibinafchanu wina labpraht sneeg-fchot sawu rofu, bet wehl ne-efot tas brihdis klahht. — Gaischafi sinams newar issazit, ka Austrija pret Kreewiju naw un nebuhs. Ari **Wahzijas** waldiba uf to jautajumu no Angku puses: waj wina nu ne-eeffchot stary un nemehginaschot meeru panahkt, abildesuse tahdà pot garà un atraidijufi kuru katru eejauffchanos. — Tahm zitahm Ciropas walstihm schini leeta ir knapi eewehrojams swars. — Ta tad **Kreewijai** no ahreenes nopeetni scherski neteel listi Balkana krittigo atfwabinafchanas zeta un schoreis wina Turkam gan pilnigi ismafahs, ko tas gadu simtenòs ispelnijees. Wina eefahkto kuru wedihs jo projam, pat ari kad Turks pehz meera luhgtohs, jo kà paretfams un no Turzijas buhffchaham noprotams, tad ta schim brihffcham wehl nebuhs gatawa, uf tahdeem nofazijumu pamateem meeru lihgt, ko Kreewija waretu peenemt. Turku angstprahftiba wehl naw deefgan pahrmahzita, winau pretofchahahs trafums wehl naw deefgan lausts. Lehti protams, ka kura katra zita waldiba tagad uf wifu wihfi mehginatu meeru slehgt. Ar Turkeem tas ir zitadi. Warbuht ari wina waldiba t. i. sultans un wina prahftigatee padomneefi, to atfihst; bet schi waldiba naw pilnigi pehz fahrtas eezelta; wina ir re-woluzijas behrens jeh anglis; wina ir daudf to kufu un klaiju pre-tineektu; bet par wifahm leetahm: winau truhft ufstizibas un spehta, patfahwigu, drofchu zeku eet, pretotaju waru faharst un to darit, kas walstei par labu nahktu. Tadeht winau daudfreis jaet tam trafuku baram lihdsi, jaklaufahs, ko tas wehlahs. Katrs solis pret Muselmanu wispahrigu grihu scho waldibu war gahst. re-woluziju fazelt. Un Muselmani negrib meera; wini tiz, ka Turki naw uswarami, ta-deht ari waldiba uf meeru wehl newar ne domat, ja ta negrib ka to nozet un padfen. Tas ir, kas schim brihffcham meeram pretim stahw, un tadeht Kreewija sawu uswarefchanas-zeku ees alafch jo tahfaf, lihdsi ta pilnigi buhs uwezejuje. — Kà ta mehhs par Plewnas kri-fchahm Konstantinopoli usnemto, mums schini azu wirkli wehl naw sinams. Warbuht ka telegrafs par to kahdu sinu atuefchs.

Franzija drihuno jagaidama breefmiga fadurfchahs stary waldibu un republikaneefchu partiju, — warbuht ari breefmija rewo-luzija. Kà lafijaji jau sinahs, Mat Mahons sawu tà fahkto 16. maija ministeriu atlaida, bet ari tai pehz tam eezeltai ministerijai pehz maj deenahm attal bija ja-attahpjahs, tadeht ka tautas weetneeku fapulze ar to darifchahs ne-eelaidahs. Sawas weetas fchee ministeri ispidba wehl tikai lihdsi Mat Mahons zitus ministerus dabos. Scho brihdi abas partijas gribeja isleetat uf islihdsinafchanu; tas ari buhtu notizis, ja til melnajeje ar wela gudribu Mat Mahonu no tam nebuhtu sinajufchi atturet. Republikaneefchi pagehreja tahdus ministe-rus, kom tee war ufrijet, kas isturahs pehz republikas eestahdijumeem.

azumirktu, pitnu nahwes breefmu nebija fapahzreesch peegas garas stundas til ne-weenadu zihnian zihnotees. Un tomehr muhsu flawene waroni ne weenu azumirkti nepafahdeja, firdibu un besbailibas meeru. „Westa's“ leelgabali ne weenu azumirkti ne-apklufa, tà la tee meeseri, ar kureem wiswairaf fahahwa, pehdigi bija karfti kà uguns. Monitors fahahwa retali is fawem leelajeem leelgabaleem, bet par to wina fahahweeni jo neganti postija.

Kad pirmà bumba uf „Westa's“ wirfu nokrita, bija jadomà, ka schi weena fahahweena buhs deefgan bijis, winau galu padarit. Bumbas drupas isfchekihda par wirfu wirfu. Kà ar weenu fiteenu weens leelgabals bija sabojats, no wifahm pusehni afnis lihhtu lija, ahi leelgabalneefi pee stubres leelgabaleem bija uf weetas pagafam, wairaf matroschu nokrita eewainoti, ari artillerijas ofizeeri, pallawneeks Tschernows un leitnants Jakowlows bija trahpiti un uf fuga wirfu pakritufchi.

Schee bija schini kà tee pirmee afinainee upuri uf Melnàs juhwas. Balkaw-neeks Tschernows bija kà ar afinim pahreets; kahda bumbas fchekhepele winam bija mihtumòs trahpifufe un wifu meesu pahrschekhepele. „Wina firdi wareja redjet,“ pehzaf weens matrosfis stahstija. Bet wehl wifch kahdus azumirktus dshwoja, pah-zehlahs, fatwehza weenu matrosfi un fazija: „Ar Deewu — ne-aismireet — pee stubres — ir tahdets — schaujeet!“ tad isfahda sawu garu. Ari jaunais Jakowlows, kas bijis kà apsehts ar eewainojumeem — pee wina lihka atrada 29 eewainojumms — eefam nomira wehl isfazija: „Brakli, man kabatà dahfahs spirdsinamas leetas, tahs juhs wehl wareseet isleetat!“ — Ari otra bumba no monitora padawija breefmas. Ari wina apfahdeja weenu leelgabalu un pagehreja daudf upuru. Schoreis bija ari-minu-ofizeeris Bereleschins trahpits. Lai gan negantas fahpes zeesdams, wifch brakli kaititè nogulbits alafch wajaja, kà ar kaju eijot. No schihs bumbas iszelahs ari

uguns blafam pulwera lambarim un katre azumirkti wareja wis lugis gasà usfreet. Leitnants Bereleschins, par sawu neganti eewainotu brakli pahri kaphdams, fteidafahs ar dahfcheem ziteem uguni dshft, kas wineem ari laimigi isdewahs. Trefcha bumba eespehra un uguns no sawa iszehlahs, bet ari schoreis to isdshja.

Tafchu kritufchu un eewainoto kaitlis ahtri auga. Jaunais dalters Fran-kowski nepafpehja weens pats eewainotos fahet un leitnantam Bereleschinam bija trihs fundas jagaida uf pirmo apsehjumu. Kaja pa tam arweenu palta jo nifnala, jo tarfala. Penahza azumirkti, kur Turku lugis „Westu“ gandrihs bija panahzis; tahlums sneefahs knapi pee plintes fahahweena. Tahdòs brihffchòs komandants Ba-ranows, kas ne uf azu mirkti no komandas tilta nenofahpa, fahza frefhneektus uf fuga wirfu un lika ar plintehm fahut. Wifch pats, kreetns frefhneeks buhdams, pahftra plinti un fahahwa no sawa augstà komandas tilta.

Pehdigi peenahza brihdis, kur „Westa's“ pehdeja stundina lihahs buht fufe. Wafk attahlumà Turki wifai labi wareja isleetot sawus warenos leelgabalus, famehr Kreewu meeseri tikai tahfaf fchahfchana dereja. Ta leelata leeta nu bija, ahtraki pah-braukt, bet uf to jau bija wif lihdselki lihdsi pehdejam isleetoti. Ofizeeri no jauna usmudinaja nogurufchus kurinatajus. Kanepes, elja, wifas leetas, kas ween ahtri un stipri deg, tila uguni meetas, bet wif lihahs wetti buht. Tè kaptains fchrahhs pee wifu beidsamà lihdselka, ar kuru wif bija uf meeru. Wif kaudis lai mestos leelata laiwina un mima-laiwina pahreefchu lai usbruktu monitorim. Turku lugim bija fchete'weis til daudf wirfu kà „Westai.“ — bet ko darit, kad pee pehdeja lihdselka fahchrahhs. Un tad ari tas neefdotos, tad lai uf „Westa's“ atpatafpatifufchee meh-ginatu fugi pee monitora peefpirinat un lai ar weenu rofu eenaidneeku apfahpdami un ar otru pee dehsinamas fahores, kas ar weenu galu pulwera lambari sneefahs

Schi pagehrechana ir pilnigi taisna un knapi war fapraft, ka ta republikas walsti neteet atsihta, peenemta! Jau tas dod pilnu eemessu uš neustizibu pret Mat Mahonu un wina waldbibu. Walsts fapulzes un fenata presidenti Mat Mahonu luhgšchus luhdja, lai winšch pee-pilda scho taisnu prafschannu, jo tas esot tas weenigais zetich uš meeru un fahrtibu. Bet Mat Mahons aishahja aufis pret tahdu padomu. Melnajee gan jau sinajuſchi, wina, kas jau ta ta lihdsigs schaubigai nee-drei, famuſinat, pilnigi uš jawu pufi dabot. Ne, winšch nepatlauffia, un atbildeja it strupi: es eezelſchu ministerus, kas pagehr lai walsts fapulzi altal atlaiffch! Senata presidentis atbildeja: „Uš Jums tad lai nahf tas fods, schauschalas man pahrnem faulus no tahs atbildibas, fo Juhš usnematees!“ Lofe jau wilfta ij tumſcha liktena flehpja: Franzijai rewoluzija preetſch burwihni! Ja senats spreedih, ka tautas weetneeki attal ja-atlaiffch un no janna jawehl, tad republikas eestahdijumi ir lauffi, tad ir rewoluzija; ja winšch scho waldbibas pagehrejumu atraidih, tad Mat Mahona wara ir lauffa, tad ir rewoluzija, kas wina nozels. Weetneeku fapulze tad wina un wina ministerus apjuhdschus un Mat Mahonam notiks ta ka Bafschnam, wina draugam, fo winšch, draudſibu lauffams, aifleedja.*

Un Romā? Schis melnajo jesuitisma pereklis! Romā schtit to uguni, kas Franzija jau leefmās un Wahzija met dſirſteles. Firſts Bismarks grih no amata pawifam atkahptees. Winšch ir pee-fufis, pret melnajeem muhſcham farot bes ihsta palihga, bes wihreem, kas wina uſtizigi blafus ſtahwetu. Wai Wahzijai, tad Bismarks teefcham eet un melnajee nahf pee waldbibas! Tas buhtu fods, kas nitnats ne ta melnais mehriš, jo leelaka foda paſaulē gan naw, ne ka melnajee, pat paſihtamās Egiptes 7 moziabas ir tifa ehna pret teem. Un ſchis krauklu bars esot Jeſus Kriſtus mahzetki, wina ſcheh-laſtibas-lihdiektu iſdalitaji!! G. M.

No eefſchjemehm.

Peterburga. Zaur Wiſaugſtaku manifeſtu no 12. nowembra ij Poradimes jaunpeedſimufcham Leelfirſtam Boris Wladimirowiſcham peefſchirts tas goda wahrds „Keiſariſta Augſtiba.“

— Scheitan wehſis iſpaudufchus, ka Turzija ſawu floti Angli-jai pahrdewufe. Waj tas teefa, to wehl newar ſinat, bet ari nebuhtu ne kahds brihunnis, ja ta buhtu, jo Turzijas naudas truhtums ir leels un otram fahrtam bija jadomā, ka pee meera noſlehghſchanas Kreewu waldbiba naudas weeta Turku floti pagehrehš, ka firſts Waſiltſchikows, par meera noſlehghſchannu ſawas damas iſſajidams, to par wijai wajjadſigu bija atradis. Ja Anglija ſcho pirkſchannu teefcham noſlehghuſe, nu, tad tas ir ihſti — angliſki.

— Generaladjutans Loris Melikows par Karſa's eemefchannu

*) Peħz ſchi politikas pahrfſtata ſawalſtiſchannas atrahf ſinas, ka Mat Mahons wehl beidſamā ajumirſki atgreeses, melnajo juhgu noſratijis un tahdu ministeriju eezehlis, ar to tautas fapulzes wairakums, t. i. republikaneefſchu partija, ir pilnā meera. Ta tad Mat Mahons tatſchu ihſta laika wehl apdomajis, kas pee Franzijas meera wajjadſigs un uſſahjis to zetu eet, fo republikas eestahdijumi pagehr un praſa Tele-grafs 3. dezembri tad ari atneſa to wehſti, ka Mat Mahons tautas fapulzei wehſti laidis, kas no meera-gara dilteereta.

uguni peelaiffdami tad kopā gairā iſſpribſinatos. Slawens uſnemums, ka to tifa waroni war uſnemtees un iſbarit. Kad ſchi komanda bija paſludinata, ta wiſi zepures nonehmufchees pahrematahs kruſtu un ſauza „urah!“ Pa tam leelgabali pee ſtuhres bija peelaiffbeti un tos wehl gribeja iſſchaut.

Leitnants Roſchdeſtweni, kas ar leitnantu Krotkow peħz abju artilerijas ofizeeru nahwes bija uſnehmufchees leelgabalu ſchauhſchannu pee ſtuhres wadit, mehreje leelga-balus uſ monitoru. Iſſchahwa — un redſi! — bumba trahpja brunu-luga torni. Breeſniga ſajutſchana uſ eekaidneeka luga, ihſti ka Sodomā. Winſch wairs ne-atbilib uſ ſcheem ſchahweeneem, melni duhmi wetahs ij luhſteem, bumba ir uſ fo drangalo pahrfprahghuſe, ka leelahs paſchā maſchine. Kas ſpeħj apraſtit „Weſta's“ lauffchu preeku! Stanſch „urah“ atſaneja par juhru, un „Weſta's“ laudis ſtahjahs ar jau-neem ſpeħkeem pee leelgabateem. Zeelo wareno Goliatu maſais Dawids bija uſ nahwi eewainojis. Uſwareſchana bija pilniga. Zeelais brunu-lugis greeſahs apfahrt un brauza ar pamafinatu ahtrumu no „Weſta's“ projam. (Ka wehlal kuwa ſinots, tad ſchis Turku lugiſ pee Donawas eestahm nogrimis). Pirmā eefſchlumā Kreewi aif preeka gribeja Turteem uſbrukt, eerotſchus atment un winaſ jawangot. Bet tas tatſchu

no Wahzu Keiſara Kuwis pagodinats ar ordeni „pour le mērite“, par nopelnu.

Peterburgā. Muhſu pametumi no 10. lihds 17. nowembrim uſ abeem kara-lauffem iſtaifa 3153 kriticſchu un eewainotu. Eiropas Turzija pa ſcho laiku kriticſchi 2 ofizeeri un 82 ſaldati un eewainoti 71 ofizeers un 223 ſaldati; bes tam ij frontes iſſtahja 517, ofizeeri un ſaldati. Aſija krita 12 ofizeeri un 468 ſaldati un eewainoti 59 ofizeeri un 1719 ſaldati. Kopā ar ſenaf uſdoteem lihds 17. nowembrim mums pawifam eewainoti un kriticſchi 14,858 wihru.

— Pee Teiſches eeguhſos Turku leelgabaluš, ka „Goloſs“ ſino, wediſchot uſ Peterburgu un nolikſchot Troizki-katedrales preefſchā.

Keiſariſkas Majeſtetes ſihgel-adjutants
Michaels Michailowitſch Baranow,
kara-luga „Weſta's“ duhſchigais komandants. (R. lp. 394).

Peterburgā 29. nowembri. Zeen. Ned. Sai gan ari Juhš to preeka-ſinu par Plewnas kriſchannu zaur telegrafu buhſeet dabujuſchi, tad tomehr nekawejos Juhju zeen. Iſſitajeem ſinot, ka ſchi preeka-wehſis ſcheitan, galwas-pilſſehta, kuwa uſnemta. Ka ſibens azumir-klī apgairmo wiſus padebeſchus, ta ari wakar wakarā wehlu no weenas mutes uſ otru ſteigſchus gahja ta ſen gaiditā preeka-wehſis: „Plewna eewemta!“ Kant gan pirmā wehſis no kara-lanka wiſ-pirms tifa Augſtai Keiſereenei ſeemas pilf bija atſkrehjuſe, tad ta to-mehr ar ſibena ahtrumu iſſplatijahs neween zitās pilis, bet drihſ ari wiſā pilſſehta. Weena Leelfirſteene ſcho preeka-wehſti ſanehmufe, tuh-lit ſteigufchus uſ ſlino namu, ſajidama: „Es pate ſaweem eewaino-

buhtu pahreela pahrdroſchiba bijuſe. Bes tam ari knapi ſareſſamā tahlumā daſchi ziti Turku lugi bija pamanami.

„Weſta's“ laudihm peħz kaujas wehl 16 ſtundas bija japawada pee grehta darba un leelas bailēs, ta apſahdetam lugin no jauna ne-ufbruſt. Eewainotos tifa tad peenahzigi ſpeħja aplopt, kad Sewaſtopotes oſtā bija rebraukufchi.

Dſiti aifgrahbdama bija to 11 kriticſcho paglabafchana. Reſſaitams lauffchu pulks wina lihſus nopeetni klufi gara rindā uſ kapeſtu pawadija. Ka ſchis kaujas diwpadhmitais upuris bija kritis jaunais leitnants Perelſchins, kas ſawus eewaino-jumus nebija warejis pahzeest. Wiſus lihſus neſa uſ plezent, ta bilde (lp. 397) redſams. Garainu-luga „Konſtantina“ ofizeeri neſa ſawus kara-beedrus, matroſchi matro-ſchus. Wiſu peħdejo ſahetu, turā wiſu jaunatā matroſcha lihſis atradahs, wiſu laiku neſa pats „Weſta's“ komandants kaptains-leitnants Baranow. Wina waigs, lai gan wihra ſirdiba ij ta nebija ſuduſe, bija ſchoreiſ koti bahls un dſiki noſtumis. Augſts Rungš un Keiſars par wina warona ſirdibu un leelu iſmanibu ſchint kaujā, 11. julijā, wina Wiſſſchegli dahwinajis ſu. Jura kruſtu 4. klafes un wina pa-augſtinajis par ſawu ſigeladjutantū un par otrās rangas kaptaini. M. Q.

teem tos preeka wahrduš gribu pašubinat, ka Pšewna, kuras deht da-
šchi no teem wahtis waida, tagad ir uswareta, un ka wiai ir lihds
uswaretaji. Pat gardowoji us eelas garam eedameem trauza weh-
stīt: „Pšewna eenemta“, par to tee no dascha ar juhtamu patei-
zibu kuwa apzeeniti, lai ari wini šcho uswarešchanu špehtu šwinet ar
eekšhigu iluminaziju. Wišs teatršs starp winu tuhštostšeeem apmek-
letajeem šchi šina jo ahtri isplatijahš un tur šazehla ne-aprakstamu
lihšgmibu, un us pubilkas pagehreshannu Reifara dšeešma wairaf rei-
šes škuwa dšeebata. Teatra apmekletaji us mahjahm brautdami zere to
jaunako un preezigako šinu mahjās pahwest, bet pahruahlot tee jau
redš, ka ap dascheem nameen preeka ugunis nekaitamās krahsās at-
špihd, kas leezina, ka wišur to jau šina, lai ta gan ta wehla
laila deht ne us weenas leelas štuhra nebija lašama. Šchoriht' ar
deenās gaisnu wišur jau šlagas isliktas, wišur rihojahš kà us lee-
lakeem šwehtkeem, ihpašchi preekš šcha wakara leelikšas ugunošcha-
nās nodomatas. Basnizās pildahš ar preezigeem un pateizigeem pa-
walstneekem, seemas pils plazi mudsch no brauzejeem, kas Augsto Se-
mes-mehti apšweizina. Wiš mehš gan waram šazit: mehš ešam wai-
raf ne kà preezigi — ihpašchi kad pirmajšs telegramšs lašijam, ka
Pšewna, kas mums til daudš upuru aprijuse, beidsot tatschu ir kriteye.

R. s.

Sawangotus Turku saldatuš šuhta leelakšs baršs ari us
Baltijas gubernahm. 23. nowembri wakarà atweda no Peterburgas
Rehwelē 490 Turku wangineekus un 29. nowembri wakarà ari Rihgà
476 šawangotus saldatuš un 26 ofizeerus. Turku apgehršs wišpah-
rigi ir koti noplisšis, it ihpašchi winu šahju apgehršs. Starp ša-
wangoteem bija ar daudš Arabju.

Jelgawà II. wehletaju šchkira 29. nowembri išwehleja šchos
pilshehtas weetneekus: Wirškolotaju R. Dammbergi, pilshehtas weza-
ko J. H. Müller, adwokatū A. Neumann, baronu von der Ropp-
Wistšs, baronu P. von Hahn-Linde, pilshehtas wezako P. Foege,
glahšneeku Ch. G. Rump, kopmani Ed. Blumenau, kopmani R. Taube,
kopmani S. Zimmermann, grafu C. Keyserling, baronu Schano von
der Ropp, kurpneeku-meisteru W. Schmidt, kopmani C. Lubimow-
Kupffer, R. von Dymšza, kopmani Frdr. Uekšche, C. Melius, beker-
meisteru Schano Prah, pirtsihpašneeku J. F. Sprengel, šroderi
Hackel, kopmani Hermani Lewin, kopmani Ad. Abrahamšohn.

Rihgà. 30. nowembri islika gatawās wehletaju listes preekš
eestatišchanas. Wišas nodošchanas, kas Rihgas pilshehtai jamakšà,
ištaiša kopà 217,998 rbf. 61 kap. Pirmo treschdatu no šchihš sumas
makšà I. Klases wehletaji, pawišam 172, un starp šcheem makšà tahš
wisleelakšs nodošchanas, Rihgas-Dinaburgas dšelszeta beedriba, proti
3311 rbf. 23. kap., tahš wismasakšs nodošchanas šchini klafē istaiša
222 rbf. 77. kap. Dtrai klafei ir 628 wehletaji un ta leelakšà nodo-
šchamu šuma istaiša 221 rbf. 61 kap., ta masakšà 64 rbf. 65. kap. III.
klafē ir 4412 wehletaji un wismasakšà nodošchannu šuma ir 11 kap.,
wisleelakšà šneedšahš pee 64 rbf. No wišeeem 5212 wehletajeem 6
makšà pahri par 1000 rbf., 33 starp 1000 un 500 rbf., 476 starp
500 un 100 rbf., 1345 starp 25 un 10 rubl. un 2108 apakš 10 rbf.

„Kreewu Inwalids“ pašludina 17. šaraktu par kritešcheem
un šchoreiš ir 32 iš Baltijas peešihmeti, proti 29 Kuršemneeki, 2
Zgauni un 1 Wišsemneeks. 30. un 31. augustà krite pee Pšewnās
šchee Kuršemneeki:

No Jelgawas aprinkà: Peters Andrejento iš Leel-Sefawas; Mohrtinšch
Karataiš iš G. pag.;

No Jaun-Jelgawas apr.: Peters Aulin iš Leel-Salwes; Juris Muišch-
neeks iš mahžitaja muišch. D.; Hofons Boruchš Masušlewitšch; Žigšs Šatobšons un
Georgšs Šaitowški iš Jaun-Jelgawas; Kristaps Ššrolowški iš M. pag.; Šahnis
Afonas iš Leel-S. pag.

No Aisputes apr. „Frijis Pure iš R. pagastā; Ernestšs Pone iš R. pag.;
Kristaps Medliš iš Leel-D. pag.; Šahnis Embrit iš Lehnahm; Šahnis Freimann iš
Dšehwes pag.; Šimonšs Freilieb iš R. pag.; Loms Behršin iš Aisputes-R. pag.;
Ermanšs Kepenliš iš Kalwenes; Ans Rosenthals iš R. pag.; Šahnis Petrowški iš P.
pag.; Janišs Kuplajš iš S. pag.

No Šluktes apr.: Georgšs Blus iš G. pag.; Georgšs Molotokš un Jofešs Dus-
naiški iš S. pag.

No Grobinas apr.: Juris Pošoin iš S. pag.; S. Širšch Rahns iš Grobinas.

No Bauškas apr.: Peters Muhrneeks iš Grahwendales; Jofešs Bertmans iš
B. pag.

Zgaunijà kalna-inscheneršs Mekšejewš atradis šawadu, šahrtu
šemes, kas deriga preekšch gahšes taišišchanas un turinašchanas. „Peterb.
Šeroldšs“ par to šino: Zgaunijà, ne tahtu no Wesenbergas, šcho šemes-
šahrtu netihšcham atrada. Behrni špehledami bija krahsni usmuhre-
jušchi un mehginaja to kurinat, bet krahsnšs aishbegahš un šabega.
Barons Wrangels wairaf promes tuhdat aishuhtija us Peterburgu,
tur tahš kalna-korpuša laboratorijà ismekleja un atrada, ka šchi dedš-
ma šeme pašahw iš 70 procentehm isgaisošchu weelu un iš 9 prozen-
tehm ogles. Drihš pehž tam atrada wehl tuwaf pee Wesenbergas
žitadu, bet aridšan dedšnamu gluhdu-šemes šahrtu, ko eeshahmà par
guano tureja. Tehrpataš profesors Schmidt k. un študentšs Šchama-
rins to kihmistki ismekleja un atrada ka šchihš šemes šahrtas degšcha-
nās un šildišchanas špehšs ir leelakšs ne kà pee behrša makšas, lai
gan daudš pelnu atleek.

Iš Tiflisa šino, ka tur melnās bokas waren plošotees. Tam-
deht nolemts, Turku wangineekus no tureenes ne wis us Kreewiju šuh-
tit, bet turpat Armenu šahdšchās paturet. Tiflisa usturotees ari da-
šchi šawangoti dakteri, pa leelakai dakai Angleschi, bet ari daschi
Austreeschi. Šhdamas leetas Tiflisa ešot pahraf dahrgas. No wi-
šahm pušehm šuhdš par uspirzejeem, kas wišas leetas koti šadahrdšina.

Jelgawa. „Pycek. Mirš“ išreškinajis, ka no kara eeshahkuma
lihds šchim břišcham Kreewi Turkeem nonehmuschki:

Pee Ardahanes	92	leelgabaluš	1	Pašchà	1000	šematu wironeeku u. šab.
„ Nitopoles	90	„	2	„	7000	„
„ Gorni-Dubniakas	4	„	1	„	4000	„
„ Telišchš	3	„	1	„	3000	„
„ Madšchi	42	„	8	„	8000	„
„ Demebojunes	36	„	1	„	300	„
„ Šafis-Lapas	—	„	—	„	450	„
„ Karša	350	„	5	„	17,000	„

Pawišam: 617 leelgab. 19 Pašch. 39,840 šabdatu.

Iš Odesas rakšta Mašlawas Kreewu aw., ka tureenes špiškleri
ar labibu koti pilni, jo kamehrt aishleegts, labibu iš Ņšowas un
Melnās šuhras ostahm išwest, no ta laika wiš pižzeji pašubuschki.
Kweešchu zenas ir kritešchās no 11 rubl. un 7 un 7 rubl. par tšchet-
wertu (3 puhreem). Us Karalautscheem (Pruhšchšs) šcho labibu ne-
war šuhtit, tamdeht ka wiš dšelszeta, kas us tureeni wed, ir waija-
dšigi preekšch šuhtijumeem us kara-lauku.

No kara-laukeem.

Pehž Pšewnās eenemšchanas muhšu pulkeem Širopas kara-laukà
ees jo ahtri us preekšchu, jo — kà jau šchi numura wišpahrigà dakà
išštaidrots — ap Pšewnu stahweja diwi kara-pulku lihrijas, ween
weenigi Osmana Pašcha armijas deht. Tagad šchos pulkus — šah-
dus 100,000 — 120,000 wišru — warehš žitur išleetot. Bet kur
un kà? Šchis jautajums išštaidrojahš patš no šewis, kad atbild us
to: kas nu, pehž Pšewnās krišchanas, lai wehl noteek? Tagad,
pehž Osmana Pašcha uswarešchanas, wairaf ne kà kad dšird šauzam:
„šurah, nu projam us Konstantinopoli!“ Bet tee, kas tà šauz,
peerahda titai, ka wini pat ne wis notahk wišu to leetu nenoprot.
Ar to šauzeenu „us Konstantinopoli!“ us tureeni wehl newar aishuht.
Žekšch us tureeni, kà jau deesgan išrahdišees, ir garašs un tahtakšs, ne
kà tahdu šauzeju nojehga un atmina. Nebuhs aishmiršt, ka eesham pee
gala-mehrta kluht, pirms ir japhršpehži daudš un daschšahrtigi kawekki,
kas žekà stahw, ka wišpirms ir ja-isgaisina, ja-isnihžina Suleimana
un Mehemedà Ali Pašcha armijas un Reuša Pašcha referwes-armija.

Pehž muhšu domahm pehž pirmà šota (pahreeschana par Donawu)
newar wis tuhliit trescho (us Konstantinopoli) špert, — jasper ir tas
otrais t. i. pinigi janodrošchina wišš tas apgabals šchijpuššs
Balkana kalneem. Tee 5 mehnešchi, ko muhšu armija pee Pšewnās
pawadijuse, muhš pilnigi pamahžijuschki, ka tas žitadi newar buht.

Tadeht muhšu armijas pirmais darbs tagad gan buhs tas:
Suleimana armiju isnihžinat, us ko ari deesgan eemesla, tadeht
ka šchis kara-wadonis šawus šwarigakos pulkus no Mašgrades us Šlenu
pahrzehliš un tapehž wina armijas kreišajam šparnam, tura pabalšs

Lihds šchim zeetoknis Schumla bija, turpmatā kara-darbošana ir eerahdita wiņpušs Balkana un Sliwwojas puši. Suleimana armijas wiņpušs (zentrumš) tapehž ir Glenā, kuru tad ari muhšu kara-wadiba ažiš patura.

J. v. Schmidt.

Beidsamā N. sinas no kara-laukeem wehstija par leelafahm kaujahm starp muhšu Trona-mantneeka un Leelfirsta Wladimira un Suleimana Pašča armijahm pee Jantras un Lomas upehm. Laftajeeem šchis sinas pa dakai buhs nesaprotamas bijušas, tadehļ ka mehš jau gatavo iškaidrojumu jo swarigako telegramu dehļ atlikahm atpakaļ. Scho iškaidrojumu mehš pašneedsam tagad šchaitan un luhdsam laftajus, to ar minetahm sinahm šalihdsinat. — Suleimanim Pašča lihds šchitū ne kà nebija isdeweess pee isluhkoschanas kautineem gar Lom-upi, tamdehļ wiņš laikam leelaku kara-spehku mehginajis us Tirnowas puši suhtit, kur Turki leelā pahrspehka firsam Mirski usbrukušchi un to peespeedušchi atpakaļ eet, bet drihsumā firsam Mirski peenahkuschchi ziti pulki palihgā, kas tad, kà is siktahm sinahm*) redsams, Turkus no tahlak-eeschanas apturejuschchi. Firsam Mirski pametumi naw masi, kà jau sinots. — Turpreti Kreeweem dauds labaki laimejees pret Mehemedu Ali, kas deenwidōs no Drtanijas Balkana kalnōs pee Arabfonakas apstiprinajees. Kreeweem gau wiņai gruhti nahzees, bes jeb kahda zeta leelgabalus us kalneem usdabuht, bet wineem jau isdeweess kahdā kalnā apzeetinatees, no kura wini Mehameda Ali apzeetinajumu ar sekmi war apschaudit. Ja Mehemedš Ali neschkitihš labaki esam, us Sofiju**) waj us Filipopoli dotees, kuri diwi zeti winam lihds šchim brihšcham wehl waka stahweja, tad tur nahkoschās deenās jo stipra kaušchanahs gaidama. —

Par atjaunotu sadurschanos starp Leelfirsta Wladimira un Suleimana Pašča armiju wehsti turpmat usnemtee W. W. telegrami. Laftajeeem laikam buhs pa prahtam, jo siktakas sinas lafit par teem dselšs-zeteem un tilteem, ko muhšu kara-waldiba us eenaidneeka semi waj ari tanī pašča likuse taifit un taifā.

Benderes-Galazes dselšszeksch tapa gataws nowembra beigās. Lihds šchim wajadsēja no Kreewijas us Rumenuju brauzot warenu rinki mest par Dasi un Rischinewu: tagadin šchis zeksch taifni šaweeno bagato deenwidus Kreewiju ar Rumenuju. Schis zeksch ir tā taifits, ka ari schofeju starp Tatar-Bunaru, Bolgradu un Tabaku war isleetot; pee Venites wiņš eet par Prutes-upi un Galazē fiteekahs ar to zeku, kas is seeme-teem nahf.

Frateschtes-Simnizas dselšszeku eesahka augusta mehnesim šahkotees un wehl schogad pabeigschot.

Sistomas-Tirnowas dselšszeksch ejot oktobri eesahkts. Schis zeksch par wišeeem wairak Kreeweem berehš, kad karšch buhs wiņpušs Balkana jawed.

Dselšszeku no Gorni-Studenas lihds Bjelai war usluhlot kà eesahktumu no wehlah par Plewnu us deenwideem turpinajama zeta. Schim brihšcham turpinajums pagehr pahrah pulhina un spehka, tamdehļ ka winam par dauds upehm ja-eet.

Par Donawu preekšč armijas šchee tilti taifiti: Pee Braikas ir plosta-tilts preekšč Dobrudschas armijas.

Pantona jeb laiwu tilti wed daschās weetas par Donawu: pee Petroschani weens, pee Sistomas diwi un no Mitopoles us Turn-Magurelli weens. Bes tam wehl daschi gabali jau peewesti preekšč tiltā, ko is dselšes ween pahr Donawu taifihš. Scho tiltu ari warehš, pehž patihšchanas, lihds 20 pehdam us augšču pazelt.

Beidsot wehl japeemin, ka blaku telegrafam gribot turpmat ari telefonu***) pee kara wajadsibahm isleetot, it ihpašchi pee isluhkoschanahm.

Kà is Bularestes no 28. now. sino, tad dselšszeku taifihšana Bulgarijā esot aptureta. Schij sinai, kas jau preekšč Plewnas krišchanas zehlušehš, knapi war tizet, jo — kà jau minets — zaur Plewnas krišchanu ween tagadejs karšch naw beigts.

*) Stat. isg. nedetas kara-sinas.

**) Tagad tas winam wairš newar isdotees, jo muhšu pulki winam zeku jau aistaišuschchi un Sofijai palkaben it turu ir klast.

***) Telefonu esam aprastuschchi 47. num., 381. lp.

No Ašijas kara-lauka scho reis mas eewehrojumu sinu, no kura rahu tikai to peeminam, ka Turkeem zeksch us Erserumu pa dakai jau aistahs un ka tee wiņai slitta laika un zeta dehļ Erseruma garnižjai jagaidita palihga newarot suhtit.

Schis nedetas W. W. teegrami šan tā:

Peterburgā, 29. nowembri. Augsts Kungs un Keisars 28. nowembri 1877 laidis Keisariskai Majestetai Keisarenei schahdu telegramu: „Hurah! Pilnigi uswarets, Osmanis Pašča schorih mehginajis muhšu linijahm us Widines puši zauri laustees, bet winu atfita atpakaļ us jau no mums eekemto Plewnu un peespeeda winu, ar wiņu jau armiju bes nolihguma padotees. Tu šapratisi Manu preekču un wiņu Manu pateizibu, kas Manu firdi pret Deewu peepilda. Es esmu tikai pulkst. 6 no muhšu baterijahm pahrnahjis; Es wehlos, ka Tu leelajā bānizā listu Deewa kalpaschanu noturet.“

Aleksanders.

Peterburgā 30. nowembri. Plewnas armijas šawangetais stabā-preekšneeks isfajis, ka Plewnas šawangotā armija esot 60 taboru*) leela, ar 60 leelgabaleem. Kawalerijas mas. 7 Pašča's šawangeti. Wangineeki un ziti eemantojumi wehl naw pawisam iskottiti. Osmana Pašča mehginajums, zauri laustees, bija waronigs un senafās aistahwechanas zeenigs. Turki zihnijahs kà laumas, bet atrada tahdu pašču pretoschanos. Ar wišeeem spehkeem us kreisā špahna grenadeeru korpušu, kas is Sibirijas regimenta fastahdits, gahsdamees, wini eelausahs transchejās, par plinšču un kartetšču negantu uguni ne neeka nebehdadami. Grenadeeri turejahs kà laumas un kad Astrakanes un Samogitijas regimenti bija palihgā peesteiguschees, tad wini kopā Turkus is transchejahm isfidami atnehma pee tam karogu un 6 leelgabalus. Pehž tam wišs grenadeeru korpušs usbruka Turkeem, tos par Wid-upi atpakaļ atfidami, kamehr muhšu ziti pulki un Rumeni Turkeem no muguras un no šahneem usbruka. Pehž tam duhšchigais Plewnas aistahwetahs redseja fewi peespeestu, erotščus nolikt un ar wiņu jau armiju padotees. 29. sch. m. Keisara Majestetai klast esot uotureja Deewa kalposchanu Turku redutē Num. 5, pee schosejas no Plewnas us Grwizu, tanī weetā, kur Osmana Pašča kortelis bijis. Pehž tam Keisars tureja brokastu Plewnā, šanehma laipni Osmani Pašča, šarunajahs ar winu un aif augstzeenibas atdewa winam sobenu atpakaļ.

Peterburgā, 1. dezembri pulkst. 10. wakarā. Ši Bogotas sino, ka pee Plewnas eekemchanas no muhšu grenadeeru korpuša krituschchi 10 ofizeeri un 582 šaldati, un eewainoti 47 ofizeeri un 1210 šaldati. Turki esot wairak ne kà 4000 wihru šaudejuschchi. Pee tam muhšu rokās krituschchi: 10 Pašča's, 128 ofizeeri, 36,000 wihru infanterijas, 1200 wihru kawalerijas un 77 leelgabali. Karogu un zitu leetu šlāits wehl naw sinams.

Tapat is Bogotas sino: 30 Turku tabow 29. nowembri pee Krašnoje-šahdschas pahrgahja par Lom-upi un 30. now. usbruka leelfirsta Wladimira Aleksandrowitscha korpušam, kas pehž karstas zihnišchanahs eenaidneeku atfita un nu no šawas pušes tam usbruka, kamehr weena brigade no Keiseriskas Augstibas leelfirsta Tronamatineeka 35. diwisijas atfisteem Turkeem wiņai sekmi no šahneem usbruka.

— 2. dezembri Turki leelfirsta Wladimira pulkeem usbruka ar 60 bataljoneem un it ihpašchi kreisajam špahnam un widuzim. Pehž tam kad wišs muhšu 12. armijas korpušs kauja bija eestahjees, Turkus atfita atpakaļ us Krašnoje pee Lom-upes, jo zeksch us Zwan-Tschislitu bija aistahs. Turki pašaudija warent dauds; muhšu pametumi naw wehl pilnigi sinami, bet naw masaki kà tai kaujā 14. nowembri (pee Trostenikas un Metščkas, kur muhšu pametumus usdewa us 300 wihreem.

Red.)

No Belgrades sino 2. dez. ka Serbijas waldiba šaweem kara-pulkeem pawehlejuše, robešchās pahrkahpt un Turzijā dotees.

Wisjaunakās sinas un telegrami.

No Peterburgas sino 3. dezembri, ka Augsts Kungs un Keisars šchit deenā kara-lauku atstahs un lihds ar firsu Gortschakowu dosees atpakaļ us Peterburgu.

*) Pee weena tabora peeder: a) meera-laitōs ap 400, b) kara-laitōs 578 wihru, tadehļ tad 60 taborōs ir ap 35,000 wihru.

Red.

Lihds ar firtu Gortſchatowu ari geheimrahti barons Jomini un v. Hamburger, tā la ari wiſs diplomatijas korpusa braukſot apatai uſ Peterburgu.

Konſtantinopolis, 2. dez. Serbijas aistahis Kriſtiſch ſchodeen ſanehina telegramu, zaur turu Serbija Turkeem peesata laru, un aishrauzu tuhdal projam, pehž tam tad wiſch Turku ahrleetu miſterim ſchahbu lara-peejazijidanu bija ſinamu darijie.

St. Londones ſino 3. dez. Grafs Derby walar (tā tad 4. deenas pehž, Piewnas triſhanas Red.) miſteru padomei ceſneedja Turku waldibas žirtuleru, kura tā iſſalahs meerā eſam, tad Eiropa nu eſjazahs par meera wibutaju. (Koti ſchepſrahtigi! Red.) Žirtulerā ir aishrahtis uſ Turku konſtituziju, kura wiſā walſki noweſleta, bet tītai kahdā daļā ne-efot eewedama (Turkam duhs miſejes, jo ſchis teikums prahtilā ſtan wawifam atradl. Red.) Abiju karotaju eeroſchus-gods eſot pahpahrin panahks, tadehł tad abahm puſehm ſcho ſamaitadantu laru, jo projam weſt? (Weelata netauniba wehł naw dſirdeta! Kas tad ſehla to laru? Kas mina žilwehł ſahjahm? Kas aſſehdeba awis Eiropas meera-baſam? Waj gan Kreemija? Mehs domajam, tas bija Turks. An waj Kreemijas Keſfors Samu ſobni wilka „eeroſchus-goda“ dehł? N, Wiſch jawas Walſis dehlus ſauza tarā kriſtigos glahbdams, Turku ſumpoſibu ſodidams! Tas ir tas augſtais meerkis, turam tuhſtoſchi Kreemijas dehlis, harp teem ari weens warona-ſaunelis ir Paſcha Keiſara nama, ſawas aſmis jaw iſſehjuſchi, ſawu dſchwiwu upurejuſchi. Waj ſchee upuri lai eſu wehtig, tītai „eeroſchus-goda“ dehł, turſch Kreemijas duhſchigajiem tateiweem alahs dſihs un duhs ari des Turku aſch-ſchanas?? Red.) Tagad Eiropa ar ſehmi warot ſtarpā nahst, jo Turks eſot gataws iſ-ſihgumu ſehgt. (We, ne, Turzin, gan tu ſuhgees. Kas tīl augſtprahtigi runā, tas iſhla meera wehł negrib. Red.) Turzija ar ſameem palihga lihdſkeem wehł ne-efot galā un upureſchot it wiſu ſawai patſahwibai un ſawu robeſchu nezaiſtiſchana, bet wina aſkau iſſeſchānu wehłotees beigt un peesauzot Eiropas leehwalſtju taiſnibas-prahtu. (Zit taiſni un ſchep-ſrahtigi Turki palihjuſchi! Bet ko tad ſchee gan wehł grib upuret? Red.)

Peterburga, 2. dez. (W. W.) Muſhu pametumi taujē pee Troſtenikas un Metſchlas wehł naw pilnigi iſdibinati, bet no leeluma tee ir ſchahdi: 25 ofizeeri iſſahja iſ frontes, 90 ſalbati frita, 600 ir eewainoti. Turku pametumi ir kōti leeli. Pee muſhu ſanſahm ween 600 Turku lihu ſalahja un wehł kōti daudſ jaſawahł. — 1. degembris auſtrumia frontē tītai maſas ſaburſchānahs bija. — 30. nom. Turki uſ leelſkeem no Sofijas un Etropoleſ uſ Elatizu uſbruka tur ſahwoſchēem pulkeem. Žihniſahs wiſu deenu, bet wiſi uſbrutumi Kuwa atſiſti. Muſhu pametumi nebija leeli. 2. dez. Turki aijgahja no Elenas, pehž tam tad wini ſcho piſſeſchu bija aishdehlinajuſchi. Pehž tam muſhu awant-garde tur eegahja.

No **Peſtes** (Ungarijā) ſino ta tur 4. dez., kahds 8000 leelſ Turkeem drau- bſigs lauſchu bars ſawahlees un noſpreedis, ta Kreemijas ſpehla tahlatā iſplatiſ- ſchānai ar apbrunoteem ſpehkeem eſot jaſtahjahs preti. Polizeja ſchos traktulus iſ- gainajuſe.

No **Belgrades** (Serbijas galw. piſ.) ſino 4. dez., ta firtis Milans aijſetojis pee ſameem lara-pulkeem Meſſinažē. Generali Leſchānin un Beniſti ar artileriju ap- ſehſch Selanžas un Tupolnizas ſalnus, no kureem Mramoru (uſ) wafareem no Ni- ſchas) war pahrwalbit.

Peterburgā, 5. dez. (W. W.) Watar muſhu pulki eenehna toſ noſtiprina- jumus preeſch Elenas un Elatowizas un pawirſa nodatu-pulkus uſ Bebrowo puſi.— Watar un ſchodeen ſchiptas grawā bija eeroſchu un artilerijas ſchāuſchāna; ſcho- deen ta wilaſhs no p. 3 lihdſ 5%, pehž puſdeenas, kaut jo leela migla bija. Trihs granatu bumbas pahſprahga weenā Turku baterijā, un ſchi tad nolluſa. Žitās weetas lara-lautā ne las eewehroſjams naw notizis.

Peterburgā, 5. dez. p. puēd. (W. W.) Muſhu awant-garde eemantoja tele- grafu no Elenas uſ Bebrowo, ſawangeja daudſ Turku, apſehda Bebrowo un ſaſneedja Aſmentiju. Turkeem bija daudſ teitufchi un eewainoti; muſhu pametumi nebija leeli. Ugunſgrehku Elenā muſhu ſaldati nobſehja; tur nodega 40 nami.

Kā Leepajas maſinam muſhu lehnais kuhleens ſmekejis.

Mehs runajam no Leepajas paſtneekela. Suhta gan nabahſuſch, bet taſchu wehł leelahs, ta mums it ſtipri eſot kahjās eekneehis. Gauſch ari, ta muſhu kuhleens biſis pa daudſ rupſch. Ko neekus, bija kōti lehnis, — iſhtu pehreenu tahdi maſini ne- war panēſt. Bet taſchu bail wihrizam ir gan, jo iſbrehlajees wiſch beidſot ſaſa: „Tā tad nu warat eunat ko gribat, Juhs warat uſ muſhu lihu ſeſchānu palaiſtees, preeſch Jums mehs ſtarp dſihweem wairs ne-atrodamees.“ Nu, wehłam ſaldu duſu! Bet ne las nelaitetu, kad Niemana kungs panemtu Latweeſchu wahrnizi un Mehłona katſimū iſhdſi, jo las ſin, waj taſchu wina paſaulē nenopraſa, waj wiſch tā Latweeſchu laitkraſta redaktors ari prot latwiſki runat un taſchu žil „nezit“ latwiſki boſtabeeret un laſit.

Nota bene. Wina paſautē tahdi niki negelbot, tā ſchini. Kad p. p. B. Nie- mana t. ſchini paſaulē ſawas lapinas pirmajā numurā dſeēb: „Tra ra, tra ra! — man taure ſan. **Es dſimis Latweeſt!** — — Leepajneet! — — Mans wahrds ir „Leepajs paſteneek.“ — — tad wina paſaulē, tur taſchu wiſs ſmuki un kaſrtigi pehž taiſnibas eet, laitam buhs jaſſeēb: „Nu wai, au wai! naw teeſa tas. **Es dſimis Wahzeet!** — — ahrſemneet! — — tamlihdſ tad „ſweſchais jaſteneek.“ — —

Atbildes.

J. St. — A. P. Sweizidami pateizamees, bet ſuhtijumu newaram wiſ iſleekat. **W. G. B. M. G. — A. P.** Redakzija tītai par pilnigi nobeigtu rakſtu war ſpreest, waj tas der waj nē; tadehł noſchehſojam, žereto atbildi tagad jau Jums newaredami dot.

Dunduru tehwan — P. Sobgala ſga meētā firnigi pateizamees. **Kabulim un wiſeem ziteem.** Sirnigu „paldees“ un ſweizinaſchānu! **Tautas mihtotajai — R. m.** „Wehł weenu tahdu jautu ſahſtu un Sob- gali un Swinguli“ Juhs daboseet ar 1. num. 1878. g. Daſchi ſata, ta wiſai daudſ- kaſrtiga „prome“ eſot bailiga leeta.

Toſ kungus, kas mums jautajumus ceſuhtijajuſchi, kuhſam wehł lihdſ nahloſchāi nebekai pazeestees. Tītai nepahſpehjana ne wala muhs aishaweja, ne las žits. Redakzija.

Ne wiſ 50, bet 500 rubli

jalaja „Balt. Semk.“ № 48, lp. 386, peeſihmejumā par meera-teeſneſchu ſpreeduma- robeschahm žiwil-leetās.

Preeſch ſarkana kruſta

no Kronberg ſga, Talſōs, 13 pahrus wilnas ſeku un 1 pahru zim- du ſanehna Redakzija.

*) Wahrds pehž wahrda iſ „Leep. paſt.“ 1. num. 1877.

**) Turpat, „paſt.“ paſcha wahrdi.

Atbildoſchais redaktors un iſdewejs G. Mather's.

Sludinajumi.

Uſ Waldibas pawehli nu pat kā Latw. walodā iſnahluſchi:

Likumi un noſazijumi

par

pagafstu waldiſchānu un polizeju Kurſemes guberņā.

Echini 34 drukas lotſne: (272 lapu puſes žetortniſki) leelā li- kumu krahumā ir uſnēmti wiſi likumi un noſazijumi, kas uſ pa- gaſtu waldiſchānu un polizeju ſihmejahs un neween pagafsta amata-wihreem, bet ari lairam ſaimneekam un pagafsta loze- klim jaſin, lihdſ ar kahdahm 300 pawehlehm, kas ſchos likumus iſſkaidro un papildina. Pawiſam tē ir 36 likumi un noſazijumi, no kureem 29 ari Wiſſemē geld. — Pilnigs wahrdu un leetu rahditajs palihds turu kotru likuma noteikumu it aſtri uſeet un grahmatas beigās ir peeliks kahdu 200 ſweſchu wahrdu iſſkaidro- jums. Wakžā tītai 3 rub., pret kureem grahmata ari par paſtu teet peeſuhtita. Dabujama: Jelgawā Katoku eelā, № 2, „Balt. Semkopja redakzija.“

van Dyl, Rihgā, Smiſchu eelā. Claytona loſomobiles ſu. maſchinas. Packarda ſuperſoſſati un wiſadas žitas lautſaimn. maſchin. u. rihti

Jelgawas Latw. kurlmehnu ſkolā
attaidihs ſkolasbehnus uſ jeemas ſweht- lu walaſ deenahm treſchdeem, 21. degembris 1877. ſkolā atkal jaſanahł ſwehdeem, 8. janwarī 1878.
Jelgawā, 2. dez- zembri 1877. Kurlmehnu ſkolas preeſchneeziba.

Kulamas maſchines

ar rokahm un ſirgu ſpehku dſe- namas iſ Heinrich Lanz fabrika Mannheimē.

Fabrikis ir lihdſ 1876. g. beigahm pahrdewis

54,972 maſchines

kas wiſlabaka peerahdiſchāna, ka ſchihſ maſchines ir kōti teizamas.

Weenigais krahhjums pee

J. W. Grahmann,

[5-1] Rihgā, Ritolai eelā, blatus ſtrehneeku dahſjam.

Kurj. biſch. kopſch. beedr.

I. nodata

noturehs ſawu general: un kaſrtigu ſapulzi 18. degembris pulſt. 2 pehž puſ- deenas ſch. g.

Dobelē ſantſchewitj kunga weeſnizā

[1-1] **Preſidents: K. Grūnhofs.**

Paldees

Maſ-Gaujam un Swirtal-Schwir- berg t. t. par weeſiga watarā iſriſtoſcha- nu Sodu teeſas-namā, 19. nowembri ſ. g.

iſſaka kahdi no apmeł- letajeem. [1-1]

Chdolē

pee Kulbiņas mahjas pahrdomas. [2-1]

Pateiziba!

ſpriedſahlem un manas weetas iſ- pilditajam Krautſkem par 19. nowembri ſch. g. Sodu teeſas-namā.

[1-1] **Robert Wanka.**

!!! Augſtu ſaimi!!!

un

!!! Sweiktu iſſeſchānos no kapa!!!

weztehwan „Sobgalim“ wehłē unus pro multis **A. M.**